

KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN KOULUKULJETUSOPAS

Esi- ja perusopetuksen oppilaiden koulukuljetuksia
koskevat periaatteet

1. YLEISTÄ

Tässä koulukuljetusoppaassa esitetään ne perusteet, joiden mukaan Kankaanpään kaupungissa myönnetään esi- ja perusopetuksen oppilaille kaupungin kustantama koulukuljetus.

Oppaassa kerrotaan koululaiskuljetuksiin liittyvistä käytännön asioista, sekä annetaan ohjeita kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalta.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Koulut tukevat omalla toiminnallaan kotien liikennekasvatusta.

Muiden kuin kunnan kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla katsomallaan tavalla. Myös kuljetusoppilaiden vanhemmat itse voivat järjestää koulumatkat paremmin, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä ja vastaavat tällöin syntyvistä kustannuksista.

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille koulukuljetuksen (perusopetuslaki 628/1998 32 §). Kuljetus järjestetään kunnan osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan (perusopetuslaki 628/1998 6 §).

Tässä oppaassa määritellyt periaatteet tulevat voimaan 1.8.2010 alkaen.

Perusopetuslaki

32 § Koulumatkat

Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai lasten päivähoidosta annetussa laissa tarkoitettua päivähoidosta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai päivähoidosta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai päivähoitoon. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

6 § Oppilaan koulupaikan määräytyminen

Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää päivähoitopalveluita.

Kunta osoittaa oppivelvolliselle ja muulle tässä laissa tarkoitettua opetusta saavalle 1 momentin mukaisen lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa tämän lain 4 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Esiopetusta saavalle oppilaalle voidaan opetuksen järjestämispaikaksi osoittaa myös vastaavat edellytykset täyttävä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu päivähoitopaikka tai muu soveltuva esiopetuksen järjestämispaikka. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syytä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämispaikkaa.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää.

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERUSTEET

Koulumatkan pituus

Esi- ja perusopetuksen oppilas on oikeutettu maksuttomaan kuljetukseen jos oppilaan koulumatka lyhintä käyttökelpoista reittiä pitkin kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun on **yli 5 km**.

Lakisääteisten kuljetusten lisäksi Kankaanpään kaupunki järjestää koulukuljetuksen peruskoulun 1-3 -luokkalaisille talviajalla 1.11. – 31.3., mikäli koulumatka lähikouluun on yli 3 km.

Perusopetuslain 17 §:n 2 momentin mukaiseen erityisopetukseen siirrettyjen oppilaiden koulukuljetus järjestetään tarpeen mukaan yksilökohtaisesti.

Koulumatka mitataan kotitontin portilta koulun tai esiopetuspaikan portille lyhintä jalankulkukelpoista ja yleisessä käytössä ympäri vuoden olevaa reittiä pitkin.

Koulumatkan mittauksessa käytetään sivistystoimen käytössä olevaa G-router -reitinnittausohjelmaa. Tarvittaessa tarkistusmittaus pyydetään mittaustoimistosta.

Mikäli oppilaalle myönnetään koulunkäyntioikeus muuhun kuin kaupungin osoittamaan lähikouluun, niin kuljetuksesta vastaavat huoltajat.

Jos esiopetukseen hakeudutaan muualle kuin kaupungin osoittamaan paikkaan, huoltajat vastaavat esiopetuskuljetuksesta.

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää oppilaan koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Kilometriraja 5 km (3 km talvikuljetus 1.-3. lk.) on pisin

mahdollinen omavastuumatka, jonka oppilaan tulee varautua kulkemaan omin neuvoin. Koskee myös matkaa kuljetukselle ja takaisin.

Koulumatkan vaarallisuus

Huoltaja voi anoa oppilaan koulukuljetusta koulumatkan vaarallisuuden perusteella. Koulumatkan vaarallisuutta arvioitaessa otetaan huomioon teiden liikennemäärät, nopeusrajoitukset ym. liikenteelliset olosuhteet.

Tarvittaessa tien vaarallisuutta mitattaessa voidaan käyttää apuna Koululiitu-ohjelmaa ja poliisi- ja tieviranomaisten lausuntoja.

Päätöksen kuljetuksen myöntämisestä tekee sivistyslautakunta.

Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen tai korvaa huoltajalle koulumatkakustannuksia, jos koulumatka on oppilaalle liian vaikea tai rasittava. Koulumatka saattaa olla liian vaikea esimerkiksi oppilaan henkilökohtaiseen kehitystasoon nähden tai liian raskas, jos oppilaalla on esimerkiksi terveydellisiä esteitä kulkea koulumatka omin neuvoin.

Kuljetuksen järjestäminen koulumatkan vaikeuden tai rasittavuuden perusteella edellyttää:

- asiantuntijan lausuntoa, jonka voi antaa lääkäri tai psykologi tapauksesta riippuen
- lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syiden ja perustelujen lisäksi, mille ajanjaksolle edellytetään oppilaan koulukuljetuksen järjestämistä, sekä millä kulkumuodolla asiantuntija lausunnossaan suosittelee kuljetuksen tapahtuvan
- asiantuntijalausunto on toimitettava joka lukuvuosi koulukuljetusanomuksen mukana uudelleen, ellei se ole luonteeltaan pysyväislaatuinen
- sairauden takia voidaan kuljetus myöntää lääkärintodistuksen mukaisesti myös lyhyemmäksi ajaksi

Päätöksen kuljetuksen myöntämisestä tekee toimivaltainen viranomainen.

Kaupunki ei järjestä terapiakuljetuksia.

A2 -kielen ja musiikkiluokilla opiskelu

Kaupunki ei järjestä A2-kielen tai musiikkiluokilla opiskelun edellyttämiä erillisiä kuljetuksia.

Uskonnon ja elämäkatsomustiedon opiskelu

Käsitellään tapauskohtaisesti.

Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa tai vieraasta kunnasta koulua käyvät oppilaat

Oppilaan käydessä huoltajan anomuksesta koulua vieraassa kunnassa tai muussa kuin kaupungin oppilaalle osoittamassa lähikoulussa, oppilaan koulukuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

Kankaanpäässä koulua käyvien vieraskuntalaisten oppilaiden koulumatkoja ei korvata.

Kuntien välisen sopimuksen perusteella Kankaanpäässä erityisopetuksessa käyvien vieraskuntalaisten kuljetukset järjestetään ko. sopimuksen mukaisesti.

Yhteishuoltajuus

Oppilaalla on yksi osoite, joka on merkitty väestörekisteriin ja jonka perusteella määritellään oppilaan lähikoulu. Kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää kuljetusta eri osoitteessa asuvan toisen huoltajan luota.

Petokyydit

Käsitellään tapauskohtaisesti ottaen huomioon riistanhoitopiirin, riistanhoitoyhdistyksen sekä petojen liikkeitä ja petokantoja laskevien tahojen lausunnot. Päätöksen kuljetuksen myöntämisestä tekee sivistyslautakunta.

Urheiluvälineet

Koulujen liikuntatunneilla tarvittavat välineet voidaan kuljettaa koulukuljetuksen kyydissä.

Muut kuljetettavat (maksullinen koulukuljetus)

Sivistyslautakunta voi hakemuksesta myöntää maksullisen koulukuljetuksen niille oppilaille, joilla ei lain mukaan ole oikeutta koulukuljetukseen edellyttäen, että

- lain mukaiset kuljetusehdot lähes täyttyvät
- autossa on tilaa ja
- kuljetus on jo olemassa olevan reitin varrelta

Kuljetuksista peritään älykorttitaksan mukainen korvaus. Sivistystoimisto laskuttaa matkat puolivuositain.

3. KOULULAISKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

Kuljetusten järjestäminen

Kuljetukset pyritään järjestämään tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti ottaen huomioon liikenneturvallisuusasiat.

Kuljetuksissa käytetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä. Julkisen liikenteen lisäksi kaupunki järjestää kuljetuksia, jotka ovat linja-autolla ja takseilla ajettavia reittejä. Koulumatkallaan oppilas saattaa joutua käyttämään matkasta riippuen useita eri kuljetusmuotoja.

Julkisen liikenteen vuoroissa käytetään älykorttia, jonka koulu hankkii oppilaalle. Myös kaupungin järjestämällä Satakunnan Liikenteen linja-autoreiteillä käytetään älykorttia.

Muilla kaupungin järjestämällä linja-auto ja taksireiteillä ei käytetä älykorttia, vaan näissä autoissa on kuljettajalla luettelo oppilaista, joille kuuluu kaupungin järjestämä koulukuljetus.

Kaikki kuljetusasiat hoidetaan sivistystoimiston kautta. Taksinkuljettajalla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka sivistystoimisto ilmoittaa kuljetukseen.

Koulumatkakustannusten korvauksen maksaminen huoltajalle

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa korvausta koulumatkakustannuksista, jos oppilas täyttää kuljetusehdot, mutta oppilaan sijoittaminen olemassa oleviin kuljetusreitteihin on hankalaa ja huoltaja pystyy hoitamaan kuljetukset. Korvaus maksetaan älykorttitaksan mukaan.

Kuljetuksen odotus

Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Lain mukaan oppilaan koulumatka odotusaikoineen saa kestää enintään 2,5 tuntia päivässä, jos oppilas lukuvuoden alkaessa on täyttänyt 13 vuotta tai jos oppilas saa perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta, koulumatka saa kestää enintään 3 tuntia päivässä. Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina.

Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana.

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan oppilaan noutamiseksi kotiin.

Kuormitussäännökset

Koululaiskuljetuksissa noudatetaan liikenneministeriön päätöstä koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

4. KOULUKULJETUKSEN HAKEMINEN

Kun esikoululaisen tai 1-9.(10) luokan perusopetuksen oppilaan koulumatka kaupungin osoittamaan esiopetuspaikkaan tai lähikouluun on yli 5 km, hakemusta ei tarvitse tehdä.

Muissa tapauksissa (esim. koulumatkan vaarallisuus, vaikeus ja rasittavuus), kuljetusta haetaan lukuvuosittain, ennen kuljetustarpeen alkamista. Kuljetukset myöntää sivistyslautakunta tai toimivaltainen viranomaisen, asiantuntijalausunnon perusteella.

Kuljetushakemuslomakkeita saa sivistystoimistosta sekä internetistä Kankaanpään kaupunki/koulutus -sivuilta.

5. KULJETUKSEEN LIITTYVÄÄ TIETOA

Koulukuljetussäännöt

- Kuljettaja on koulumatkan aikana kasvatuksesta vastaava henkilö ja hänen antamia ohjeita pitää noudattaa.
- Kuljettaja saa ja hänen tulee puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan häiriköintiin tilanteen vaatimalla tavalla ja tarvittaessa ilmoittaa koululle asiasta. Vakavien ja/tai toistuvien järjestyssääntörikkomusten vuoksi koulukuljetus voidaan evätä määräajaksi.
- Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon.
- Autossa istutaan paikallaan koko matkan ajan. Taksissa ja myös linja-autossa, joissa on turvavyöt, pidetään ne kiinni siihen asti kunnes auto pysähtyy pysäkillä, jossa jäädään pois kyydistä.
- Pimeällä ja hämärään aikaan käytetään heijastinta, joka samalla auttaa kuljettajaa havaitsemaan pysäkillä odottajan.

6. MUUTA HUOMIOITAVAA

Oppilaan ja huoltajan huomioitavaa

- Huoltajan tulee ilmoittaa taksille, jos oppilas esim. sairastuu, eikä tarvitse koulukyytiä.
- Pidemmistä ja pysyvistä kuljetusmuutoksista huoltajan tulee ilmoittaa sivistystoimistoon.
- Taksiautoilijalle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista, jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin.
- Oppilaan tulee olla ajoissa pysäkillä. Koulutaksin ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy taksipysäkillä.

-Oppilaan tulee käyttää pimeään aikaan heijastinta.

-Koulutaksin aikataulussa voi olla liukumaa noin 15 minuuttia myöhempään sovitusta ajasta, keliolosuhteista ym. johtuen.

Kuljettajan huomioitavaa

-Taksi ei saa ohittaa pysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät pysäkiltä tulevat oppilaat ole mukana.

-Kuljettajalle kuljetusta varten annettavat oppilastiedot ovat tarkoitettu tiedoksi ainoastaan kuljettajalle. Kuljetettaviin ja heidän perheisiinsä liittyvät asiat ovat salassa pidettävää tietoa.

-Kuljettajan tehtävänä on huolehtia järjestyksenpidosta autossa ja että oppilailla on turvavyöt kiinni.

Koulun huomioitavaa

-Rehtori huolehtii että kuljetusten järjestelijä saa kuljetettavien luettelot, kouluajat ym. tiedot ajoissa.

-Koulussa käsitellään aina lukuvuoden alussa kuljetuksiin ja liikenneturvallisuuteen liittyvät asiat.

-Koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan kuljetusten odotusaikana.

7. ONGELMATILANTEITA

Onnettomuus

Kankaanpään kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta.

Vakuutus koskee varsinaista koulu-aikaa ja koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä koulun järjestämiä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Koulun vakuutus ei korvaa koulumatkalla tapahtuneita esinevahinkoja.

Mikäli sattuu vakava liikenneonnettomuus, jossa tapahtuu henkilövahinkoja, vastaa poliisi tilanteen hallinnasta ja tiedottamisesta. Jos sattuu vakavuusasteeltaan lievempi onnettomuus, on liikennöitsijä velvollinen tiedottamaan koululle ja oppilaiden huoltajille tapahtuneesta.

Linja-auto tai taksi ei saavu pysäkillä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että linja-auto tai taksi ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Oppilaan tulee odottaa pysäkillä kohtuullisen (väh. 15 min. ajan) ja jos autoa ei tule, oppilaan on parasta palata kotiin ja ottaa yhteyttä koulun kansliaan.

8. LUKION KOULUKULJETUKSET

Lukion opiskelijan koulumatkatuesta säädetään laissa. Koulumatkatukea haetaan Kelata. Yleisenä edellytyksenä koulumatkatukeen on, että opiskelijan yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km ja koulumatkakustannukset ylittävät asetuksella säädettyä euromäärää. Kela myöntää koulumatkatukea niin, että omavastuu on tällä hetkellä 43 €/ostokerta.

9. YHTEYSTIEDOT

Kuljetusasiat

Sivistystoimisto

Toimistosihteeri Maarit Juura puh. 044 577 2312

Kuljetusaikataulut ja kuljettajien yhteystiedot

www.kankaanpaa.fi/koulutus